

Reactie op klimaatbrief – Anne-Meta Gerritsen

Afgelopen zomer mocht ik voor het FairClimate, het klimaatplan van ICCO afreizen naar Brazilië. Reizend langs de randen van het Amazonewoud zag ik de ontbossing. Ontbossing die vergaande gevolgen had. Halverwege de reis verbleef ik met mijn groep bij een indianenstam die in een reservaat woont. Ik ontdekte de weidsheid van het heeal, zag de kracht van duizenden sterren, sliep in een hangmat en waste mezelf bij opgaande zon in een sprookjesachtig rivier met glashelder water. Ik ervoer de schoonheid van de natuur op volle sterkte.

Met mijn groep raakte ik in gesprek met indiaan van deze stam. Ik kon mij haast niet voorstellen dat de gevolgen van klimaatverandering hier nu al zichtbaar waren – het was er zo mooi! Maar de man vertelde over het gedwongen veranderen van hun levensstijl. Steeds minder vaak werd er met een speer gevist – het water was te troebel geworden. Bovendien was hun vaar- en jaaggebied verkleint doordat het waterpeil enorm gezakt was. In de ogen van de indiaan zag ik de ernst. Hij vreesde voor het verdwijnen van zijn traditie nu er niet langer vertrouwd kon worden op de natuurlijke omstandigheden.

In de nacht dat we terugreden vanuit het indianendorp, zag ik langs de weg een laaiend vuur. Figuren met fakkels staken de één na de andere brandstapel aan. Vele hectare Amazonebos verdwenen in de vlammen...

De verbouw van soja is de belangrijkste oorzaak van deze ontbossing in Brazilië. Nederland is de op één na grootste importeur van deze soja. De soja komt onder andere terecht in 100en producten die bij ons in de supermarkt staan – kijk het maar eens na. Wij, als Nederlandse consument, zijn een kleine spin in het wereldweb. Wij hebben invloed op het beleid. Zoals in de klimaatbrief beschreven staat: (ik citeer, pagina 6:)

‘De mens weet zich zowel deel van het probleem, als van de oplossing. Door de klimaatverandering kan de moderne consument zich zijn eigen vijand voelen: hij bestrijdt niet alleen iets buiten zich, maar ook in zichzelf. Schuldgevoelens kunnen verlamvend werken en tot de overtuiging leiden dat verandering onmogelijk is.’

Moet dit dan maar de conclusie zijn; dat de klimaatverandering onze schuld is en dat we ons erbij neer moeten leggen dat verandering onmogelijk is? Gelukkig niet! Heel treffend sluit de klimaatbrief af met de opmerking dat deze crisis ook kansen biedt: *‘we kunnen ons mens-zijn en kerk-zijn opnieuw beleven en waarmaken!’*

Dat er rigoureuze veranderingen moeten worden doorgevoerd, moge ons duidelijk zijn. De klimaatbrief van de kerken wijst op de verantwoordelijkheid die we hierin hebben. Want hoe groot het probleem ook is: sámen kunnen we er iets aan doen! Als kerk hebben we een enorme kracht doordat we een gemeenschap vormen en zo samen de handen in één kunnen slaan! Ik citeer (pag. 9) *‘Mensen die een leefomgeving delen, kunnen elkaar versterken in klimaatriendelijke consumptiepatronen. Niet: ‘ik doe het niet, want mijn burens doen het ook niet’, maar andersom: ‘wat de burens doen, dat zou ik ook kunnen doen’. Of: ‘buurman/-vrouw waarom doe je niet mee?’.’*

In concreto biedt het programma FairClimate de nodige handvatten om bijvoorbeeld een duurzame én (dus) aantrekkelijke manier van consumeren te ontdekken. Ik wens u daarbij veel plezier en succes!